

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพป่าซาง ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของอาชีวศึกษา
- 2.2 ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยการอาชีพป่าซาง
- 2.3 โครงการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติความเป็นมาของอาชีวศึกษา

2.1.1 วิวัฒนาการระยะแรก

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพ กสิกรรม การ อาชีวศึกษา เริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชา เฉพาะ เพื่อให้เกิด ความชำนาญ โดยในปี พ.ศ.2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียน สามัญศึกษา สอนวิชา สามัญ และ โรงเรียน วิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้ง โรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่ วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรมและ อุตสาหกรรม ต่างๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา

ขั้นต้น กลางและสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค ปี พ.ศ.2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ

- 1) กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
- 2) กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง :

- 1) สำนักงานเลขานุการกรม
- 2) กองตำรา
- 3) กองสอบไล่
- 4) กองอาชีวศึกษา

ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกองๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้น กรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ 1) สำนักงานเลขานุการกรม 2) กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการ โรงเรียนอาชีวศึกษา 3) กองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน ทะเบียน การสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเชียบูรพาการอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์ การสอน นักเรียนต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2494 การอาชีวศึกษาได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษา ตอนปลาย และมัธยมศึกษาชั้นสูง โดยในแต่ละระดับกำหนดเวลา เรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ. 2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

- 1) สำนักงานเลขานุการกรม
- 2) กองโรงเรียนการช่าง
- 3) กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม
- 4) กองโรงเรียนเกษตรกรรม
- 5) กองวิทยาลัยเทคนิค

6) กองส่งเสริมอาชีพ และ

7) กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ.ดังกล่าวได้ริเริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่งทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา (2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-นครราชสีมา (2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ- เชียงใหม่ (2500)

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อรับนักเรียน ที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ.2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุง หลักสูตรตาม โครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกกอบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียน การช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการ ในระยะแรก แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3 มีจำนวน ลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิด การเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ.2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิค ขอนแก่น

ปี 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและครุภัณฑ์ โดยเฉพาะ

ปี พ.ศ.2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงาน โครงการเงินกู้ธนาคาร โลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่งกับกรมอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ.2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ.2512 ได้รับการยกฐานะจาก โรงเรียนเป็น วิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ.2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ.2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ.2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัย เทคนิค พระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอน ถึงระดับปริญญาตรี ประกาศ

คณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่ง ของกรมอาชีวศึกษา ไป กรมสามัญ

2.1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 พ.ศ.2515 ได้แบ่งส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ออกเป็น 9 กองคือ

- 1) สำนักงานเลขานุการกรม
- 2) กองวิทยาลัย
- 3) กองโรงเรียน
- 4) กองแผนงาน
- 5) กองการเจ้าหน้าที่
- 6) กองคลัง
- 7) กองออกแบบและก่อสร้าง
- 8) กองบริการเครื่องจักรกล
- 9) หน่วยศึกษานิเทศก์

ปี พ.ศ.2516-2520 มีโครงการเงินกู้ ADB เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพฯ สงขลา เชียงใหม่ และ นครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาครู และอาคารสถานที่ใน 6 สาขาวิชา คือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะ และช่างยนต์

ปี พ.ศ.2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้น โดยแยกวิทยาลัย 28 แห่งออกจาก กรมอาชีวศึกษา เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และได้โอนศูนย์ฝึกต่อเรือหนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัด กรมอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ.2519 รวม โรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 65 วิทยาเขต และยกฐานะ โรงเรียน เกษตรกรรม 12 แห่งเป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ.2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่ง ปี พ.ศ.2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่งในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ.2522-2523 พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่างๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ. 2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหาร ไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับนักเรียนผู้จบมัธยมศึกษา ตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพ เป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ.2523 ได้มี "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523" กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัย และกองโรงเรียนเป็นกองใหม่ คือ

- 1) กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
- 2) กองวิทยาลัยเทคนิค
- 3) กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2524 ปี พ.ศ.2527 ได้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ.2527

ปี พ.ศ.2528 ส่งเสริมแนวคิด"การอาชีวศึกษา ครบวงจร" และได้มีการจัดตั้ง "สำนักงานโครงการพิเศษ" เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษและรับผิดชอบ งานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ.2530 ได้มีการจัดตั้ง "วิทยาลัยการอาชีพ" ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตร ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ.2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาทวิภาคี

ปี 2532-2533 UNDP ให้ความช่วยเหลือจัดตั้ง สถาบันพัฒนา ครูอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2533 รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตร ตลอดจนประเทศอื่น ในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรเลีย อังกฤษ และอิตาลี ในการช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม นอกจากนี้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นต่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น The United Nation Development Programme (UNDP) International Labour Organization (ILO), UNESCO เป็นต้น รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น คานาดา องค์กร CIDA และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น และอังกฤษ ในการให้ความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา และในปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ.2533-2535 นี้มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2535 ได้ถูกประกาศและกำหนด ใช้นับถึง ปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ.2535-2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ระดับ อำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุน การพัฒนาชนบท เพื่อผลิต

กำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างกึ่งฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการ ของตลาด แรงงาน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ.2536-2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคนสาขาวิชา แมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ.2537 มีโครงการเงินกู้กองทุนความร่วมมือทาง เศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (Overseas Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ และ บุคลากร ในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ.2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรม อาชีวศึกษาและการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ. 2537-2539 ได้รับความ ช่วยเหลือ จากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขาวิชาเทคนิค การผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ.2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับ ที่ 2) กำหนดให้ สถาบัน เทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจ หน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริม การศึกษาวิชาชีพ ในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาใน สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ.2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับ ปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือ เทียบเท่า ได้แก่หลักสูตร ประกาศนียบัตรครูวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และ ปริญญาตรี ในการเปิดสอน เป็นไปตามเกณฑ์ มหาวิทยาลัยกำหนด

ปี พ.ศ.2542 ได้รับ โครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรตาม โครงการปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่ม ความรู้ ทักษะปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ-อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการ ขยายผลให้แก่ เกษตรกรท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษา ได้พัฒนา เป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการ เรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและการ พัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริม ความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงต่างประเทศ

วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยการอาชีพป่าซาง

2.2.1 ประวัติความเป็นมา วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง ได้รับประกาศจัดตั้งจาก
กระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2537 ตั้งอยู่เลขที่ 191 หมู่ 4 ตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง
จังหวัดลำพูน 51120 ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 48 ไร่ 1 งาน 3 ตารางวา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง มีหน้าที่การจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพให้กับนักเรียน
นักศึกษา โดยเปิดสอนวิชาชีพ สาขาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยว

2.2.2 ข้อมูลหลักสูตรและการสอน

1) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เวลาเรียน 3 ปี สาขาวิชาที่รับสมัคร
คัดเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้แก่ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

- 1.1) สาขาวิชาช่างยนต์
- 1.2) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 1.3) สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
- 1.4) สาขาวิชาการบัญชี
- 1.5) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 1.6) สาขาวิชาแฟชั่นและสิ่งทอ
- 1.7) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
- 1.8) สาขาวิชาการโรงแรม

2) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระบบปกติ ใช้เวลาเรียน 2 ปี สาขา
วิชาที่รับสมัครคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้แก่ ประเภทวิชา
อุตสาหกรรมประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาอุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยว

- 2.1) สาขาวิชาช่างยนต์
- 2.2) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 2.3) สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
- 2.4) สาขาวิชาการบัญชี
- 2.5) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

- 2.6) สาขาวิชาแพชชั่นและสิ่งทอ
- 2.7) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
- 2.8) สาขาวิชาการ โรงแรม

(วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง,2559)

2.3 โครงการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา

2.3.1 หลักการสำคัญ

สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการผลิตผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้น เพื่อรองรับการจ้างงาน ทั้งภาคธุรกิจบริการ ภาคอุตสาหกรรมและภาคการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานที่กำลังขยายตัวในทุกภาคส่วน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผลิตกำลังคนจำเป็นอย่างยิ่งต้องเร่งประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ให้นักเรียนได้ หันมาสนใจเรียนทางด้านอาชีพซึ่งมีตลาดรองรับอย่างแน่นอนให้มากขึ้น แต่เนื่องจากสภาพปัจจุบัน ค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียนมุ่งที่จะสนับสนุนให้มีการเรียนสายสามัญเพื่อเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา ส่งผลให้ขาดกำลังคนในภาคแรงงานเป็นอย่างมากจึงมีนโยบายที่จะให้มีการจัดการศึกษา หลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กัน ไปเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที การจัดการ อาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับตลาดแรงงาน สามารถผลิตกำลังคนในระดับฝีมือที่ได้มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงจัดให้มีการจัดการอาชีวศึกษาอย่างหลากหลายยิ่งขึ้นทั้งนี้เพื่อเป็น การเพิ่ม โอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัดความ สนใจและสามารถเข้าถึงการอาชีวศึกษาได้ง่ายขึ้น โดยการขยายวิชาชีพและกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบ การจัดการอาชีวศึกษาให้ชัดเจน ทัวถึงและรวดเร็วขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กัน ไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เมื่อเรียน ครบตามหลักสูตรผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและ หลักสูตรสายอาชีพไปพร้อมกัน ทั้งนี้ได้มีการกำหนดการจัดการเรียนการสอน โดยการทำข้อตกลง ร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนมัธยมศึกษา กับสถานศึกษาที่เปิด สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา,2556)

2.3.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาแก่ประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตาม ความถนัดและความสนใจ

2) เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายไปสู่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่หลักสูตร อาชีวศึกษา

3) เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะ เรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,2556)

2.3.3 การจัดการศึกษาวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ซึ่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความถนัด ความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ เพื่อนำมาใช้ป้องกันและแก้ปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องจัดการเรียนการสอนโดยสัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 3 ระดับคือ

- 1) การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
- 2) การศึกษาระดับประถมศึกษา
- 3) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

3.1) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.2) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งระดับเป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1) ประเภทสามัญศึกษา

3.2.2) ประเภทอาชีวศึกษา

สำหรับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ถูกแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ประเภทสามัญศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเภทอาชีวศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนในสังคมต้องพยายามปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้จึงทำให้สังคมหันมาให้ความสนใจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการทั้งในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพก่อปรกับรัฐบาล โดย กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อต้องการให้นักเรียนสนใจเรียน

สายอาชีพมากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถทำงานได้ทันที ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้นจึงกำหนดให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 3 ลักษณะคือ

ลักษณะที่ 1 ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คือ

รูปแบบที่ 1 บุคลากรจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปสอนที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งนักเรียนมาเรียนที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลักษณะที่ 2 ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่เน้นวิชาชีพตามหลักสูตรจบแล้วได้วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายมี 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 นักเรียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 และต้องลงทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) อีกอย่างน้อย 1 ภาคเรียนจึงจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556

รูปแบบที่ 2 นักเรียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ลักษณะที่ 3 ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่นำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 มาจัดการเรียนการสอนจบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่เลี้ยง ทั้งนี้ในการเปิดสอนนั้นให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,2556)

2.3.4 การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานความจำเป็นและความต้องการของชุมชน จังหวัดและภูมิภาค เพื่อกำหนดประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขางาน ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของ

ท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์อาชีพจากข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ หรือผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ เพื่อกำหนดสมรรถนะ อันเป็นคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,2556)

2.3.5 การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา หลังจากได้มีการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานเป็นที่เหมาะสมแล้ว คณะกรรมการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะมีการนำโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาบูรณาการเป็นหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหลักสูตรสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,2556)

2.3.6 การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา หลังจากจัดการเรียนการสอนในสองสถานศึกษาตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แล้วสถานศึกษาจะส่งผลการเรียนรายวิชาเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษาซึ่งกันและกันตามข้อตกลง ในการนี้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะต้องวางแผนดำเนินการเทียบและโอนผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือรายวิชาบังคับของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าสู่รายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิตและหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในตารางเทียบรายวิชา พร้อมทั้งจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพให้ครบตาม โครงสร้างหลักสูตร ตามเงื่อนไขของการตัดสินผลการเรียนเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ,2556)

2.3.7 การจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนรู้ในสองสถานศึกษา โดยเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะชีวิตในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแผนการเรียนที่บูรณาการ และได้รับการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์จริง ให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์มาตรฐานตามที่สาขาวิชากำหนด และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิด

การใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งให้มีการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,2556)

2.3.4 การโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียนจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรายวิชาพื้นฐาน และจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรายวิชาบังคับ เข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิต และหมวดวิชาเลือกเสรี มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา หมวด วิชาทักษะชีวิตในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

2) พิจารณาแนวทางการเทียบรายวิชาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัด การศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 คือต้องเป็น รายวิชา หรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 และมีจำนวนหน่วย กิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร

3) การโอนผลการเรียนรายวิชารายวิชาที่นำมาขอโอนผลการเรียนจะต้องเป็นรายวิชาที่ ได้ระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.0 กรณีที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.0 ให้สถานศึกษาที่รับ โอนผล การเรียนทำการประเมินใหม่ ถ้ามีผลตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วจึงรับ โอนรายวิชานั้นรายวิชาที่ได้ระดับ ผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556)

2.3.8 การสมัครเรียนทวิศึกษา

ผู้เข้าเรียนตามโครงการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่๓ หรือเทียบเท่า และต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่า ด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 กำหนด (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,2556)

2.3.9 การเป็นนักเรียน

1) ผู้เข้าเรียนขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการสำเร็จการศึกษาตาม วันและเวลาที่สถานศึกษากำหนดโดยชำระเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือ

สถานศึกษากำหนด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นก่อนวันเปิดภาคเรียน โดยมีผู้ปกครองซึ่งสถานศึกษาเชื่อถือมาให้คำรับรองและทำหนังสือมอบตัว

2) สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบแนวทางและกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการเรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจคำนี้จะได้ยินกันอย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นวงการใดๆ ก็ตามเป็นคำที่มักใช้เพื่อให้เกิดการกระตุ้นเพื่อการพัฒนาไปสู่จุดหมายที่ต้องการ แรงจูงใจอาจจะใช้หลากหลายวิธีการไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ หน้าที่ ตำแหน่ง (ชัยวัฒน์ พอพิณ, 2559) และยังมีผู้ให้ความหมายอีกหลายท่านดังนี้

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา(2546:119) ได้อธิบายว่า แรงจูงใจเป็นพลังผลักดันให้คนเราประกอบกิจกรรมหรือกระทำสิ่งต่างๆ ซึ่งพลังดังกล่าวจะแสดงออกมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และตัวบุคคล

สุรางค์ ไคว์ตระกูล(2550:153) ได้อธิบายว่า องค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย

วรรณิ ลิ้มอักษร(2554:129) ได้อธิบายว่า แรงจูงใจเป็นพลังที่เกิดขึ้นจากการจูงใจแรงจูงใจมีลักษณะเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้แต่มีอิทธิพลต่อบุคคลเป็นอย่างมาก

2.4.1 องค์ประกอบของการ จูงใจจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักจิตวิทยาปัจจุบันได้ศึกษาและสรุปว่า องค์ประกอบของแรงจูงใจ มี 3 ด้านคือ

1) องค์ประกอบทางด้านกายภาพ (Biological Factor) ในองค์ประกอบด้านนี้จะพิจารณาถึงความต้องการทางกายภาพของมนุษย์ เช่น ความต้องการปัจจัย 4 เพื่อจะดำรงชีวิตอยู่ได้

2) องค์ประกอบทางการเรียนรู้ (Learned Factor) องค์ประกอบด้านนี้เป็นผลสืบเนื่องต่อกันจากองค์ประกอบข้อ 1 ทั้งนี้เพราะมนุษย์ทุกคนไม่สามารถได้รับการตอบสนองความต้องการในปริมาณ ชนิด และคุณภาพตามที่ตนเองต้องการ และในหลายๆ ครั้ง สิ่งแวดล้อมเป็นตัววางเงื่อนไขในการสร้างแรงจูงใจของมนุษย์

3) องค์ประกอบทางด้านความคิด (Cognitive Factor)

2.4.2 ประเภทแรงจูงใจ ได้แบ่งลักษณะของแรงจูงใจออกเป็นประเภท 3 ได้ดังนี้

1) แรงจูงใจเพื่อความอยู่รอด เป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้คนเราสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ แรงจูงใจชนิดนี้มักจะสัมพันธ์กับสิ่งเบื้องต้นที่เราต้องการในชีวิต เช่นอาหาร น้ำ อากาศ

2) แรงจูงใจทางสังคม เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ในสังคมอาจได้รับอิทธิพลโดยตรงจากสิ่งเร้าที่เป็นบุคคล หรือจากวัตถุที่มองเห็นได้จับต้องได้

3) แรงจูงใจเกี่ยวกับตนเอง แรงจูงใจชนิดนี้ค่อนข้างซับซ้อนพอสมควร และเป็นสิ่งผลักดันให้คนเราพยายามปรับตัวไปในทางที่ดีขึ้น (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา 2546:121)

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้

การเรียนรู้ หมายถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมหรือจากการฝึกหัดรวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน งานที่สำคัญของครูก็คือช่วยให้นักเรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้หรือมีความรู้และทักษะตามที่หลักสูตรได้วางไว้

(สุรางค์ โคว์ตระกูล 2550:185) และยังมีผู้ให้ความหมายอีกดังนี้

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2546) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึงกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด

วรรณิ ลิ้มอักษร(2554) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อการมีชีวิตรอด การเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้

2.5.1 องค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา ,2546)

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญได้แก่

1) วุฒิภาวะ คือ วุฒิภาวะของแต่ละคนจะพัฒนาไปตามลำดับวัย ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์

2) ความพร้อม คือ สภาพของบุคคลที่จะเรียนรู้ซึ่งความพร้อมนี้จะขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ ทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ นอกจากนี้ความพร้อมยังขึ้นอยู่กับการศึกษาเตรียมตัว ตลอดจนความสนใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งนั้น

3) แรงจูงใจ คือ ความปรารถนาที่จะเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ เพราะแรงจูงใจจะก่อให้เกิดพฤติกรรม จึงจะทำให้การเรียนรู้นั้นให้ผลสมบูรณ์มากที่สุด

4) การเสริมแรง คือ การกระตุ้นให้คนเรากระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกซึ่งสกินเนอร์ได้เน้นเรื่องการเสริมแรงว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้

5) การถ่ายโยงการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้สิ่งใหม่บางอย่างถ้าได้อาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานจะช่วยให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ดีขึ้น

สรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัดรวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน งานที่สำคัญของครูก็คือช่วยให้นักเรียนแต่ละคนให้เกิดการเรียนรู้ หรือมีความรู้และทักษะตามที่หลักสูตรได้วางไว้ ครูมีหน้าที่จัดประสบการณ์ในห้องเรียน เพื่อจะช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียน และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับ ทักษะ ความรู้ และความรู้สึที่เป็นผลจากสิ่งเร้า สิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน ครอบคร้ว สังคม กระบวนการจัดการเรียนการสอน แรงจูงใจ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ(Maslow's Hierarchical Theory of Motivation Maslow เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมากสามารถอธิบายโดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขาได้รับความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นความจริงที่จะกล่าวว่ากระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของ Maslow โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์เป็น “สัตว์ที่มีความต้องการ” (wanting animal) และเป็นการยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆ ต่อไป ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ

Maslow กล่าวว่าความปรารถนาของมนุษย์นั้นคิดตัวมาแต่กำเนิดและความปรารถนาเหล่านี้จะเรียงลำดับขั้นของความปรารถนา ตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ความปรารถนาขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับ

ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (The Need –Hierarchy Conception of Human Motivation) Maslow เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปไว้เป็นลำดับดังนี้

2.6.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs)

2.6.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs)

2.6.3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs)

2.6.4 ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs)

2.6.5 ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs)

ลำดับขั้นความต้องการของ Maslow มีการเรียงลำดับขั้นความต้องการที่อยู่ในขั้นต่ำสุดจะต้องได้รับความพึงพอใจเสียก่อนบุคคลจึงจะสามารถผ่านพ้น ไปสู่ความต้องการที่อยู่ในขั้นสูงขึ้นไปตามลำดับดังจะอธิบายโดยละเอียดดังนี้

2.6.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs)

เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีอำนาจมากที่สุดและสังเกตเห็นได้ชัดที่สุด จากความต้องการทั้งหมดเป็นความต้องการที่ช่วยการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม ออกซิเจน การพักผ่อนนอนหลับ ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น ตลอดจนความต้องการที่จะถูกกระตุ้นอวัยวะรับสัมผัส แรงขับของร่างกายเหล่านี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับความอยู่รอดของร่างกายและของอินทรีย์ ความพึงพอใจที่ได้รับ จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่ามนุษย์มีความต้องการทางด้านร่างกายเหนือความต้องการอื่นๆ และแรงผลักดันของความต้องการนี้ได้เกิดขึ้นกับบุคคลก่อนความต้องการอื่นๆ

2.6.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs)

เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับความพึงพอใจแล้วบุคคลก็จะพัฒนาการไปสู่ขั้นใหม่ต่อไป ซึ่งขั้นนี้เรียกว่าความต้องการความปลอดภัยหรือความรู้สึกมั่นคง (safety or security) Maslow กล่าวว่าความต้องการความปลอดภัยนี้จะสังเกตได้ง่ายในทารกและในเด็กเล็กๆ เนื่องจากทารกและเด็กเล็กๆ ต้องการความช่วยเหลือและต้องพึ่งพาทารกคนอื่น ตัวอย่าง ทารกจะรู้สึกกลัวเมื่อถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพังหรือเมื่อเขาได้ยินเสียงดังๆ หรือเห็นแสงสว่างมาก ๆ แต่ประสบการณ์และการเรียนรู้จะทำให้ความรู้สึกกลัวหมดไป ดังคำพูดที่ว่า “ฉันไม่กลัวเสียงฟ้าร้องและฟ้าแลบอีกต่อไปแล้ว เพราะฉันรู้ธรรมชาติในการเกิดของมัน” พลังความต้องการความปลอดภัยจะเห็นได้ชัดเจนเช่นกันเมื่อเด็กเกิดความเจ็บป่วย ตัวอย่างเด็กที่ประสบอุบัติเหตุขาหักก็จะรู้สึกกลัวและอาจแสดงออกด้วยอาการผื่นร้ายและความต้องการที่จะได้รับความปกป้องคุ้มครองและการให้กำลังใจ

Maslow ได้ให้ความคิดต่อไปว่าอาการโรคประสาทในผู้ใหญ่ โดยเฉพาะโรคประสาทชนิดย้ำคิด-ย้ำทำ (obsessive-compulsive neurotic) เป็นลักษณะเด่นชัดของการค้นหาความรู้สึกปลอดภัย ผู้ป่วยโรคประสาทจะแสดงพฤติกรรมว่าเขากำลังประสบเหตุการณ์ที่ร้ายกาจและกำลังมีอันตรายต่างๆ เขาจึงต้องการมีใครสักคนที่ปกป้องคุ้มครองเขาและเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งซึ่งเขาสามารถจะพึ่งพาอาศัยได้

2.6.3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love needs)

ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของเป็นความต้องการขั้นที่ 3 ความต้องการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลต้องการได้รับความรักและความเป็นเจ้าของ โดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวหรือกับผู้อื่น สมาชิกภายในกลุ่มจะเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับบุคคล กล่าวคือ บุคคลจะรู้สึกเจ็บปวดมากเมื่อถูกทอดทิ้ง ไม่มีใครยอมรับ หรือถูกตัดออกจากสังคม ไม่มีเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อจำนวนเพื่อนๆ ญาติพี่น้อง สามีหรือภรรยาหรือลูกๆ ได้ลดน้อยลงไป นักเรียนที่เข้าโรงเรียนที่ห่างไกลบ้านจะเกิดความต้องการเป็นเจ้าของอย่างยิ่ง และจะแสวงหาอย่างมากที่จะได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

2.6.4 ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Self-Esteem needs)

เมื่อความต้องการได้รับความรักและการให้ความรักแก่ผู้อื่นเป็นไปอย่างมีเหตุผลและทำให้บุคคล เกิดความพึงพอใจแล้ว พลังผลักดันในขั้นที่ 3 ก็จะลดลงและมีความต้องการในขั้นต่อไปมาแทนที่ กล่าวคือมนุษย์ต้องการที่จะได้รับความนับถือยกย่องออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นความต้องการนับถือตนเอง (self-respect) ส่วนลักษณะที่ 2 เป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (esteem from others)

2.6.5 ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization needs)

ถึงลำดับขั้นสุดท้าย ถ้าความต้องการลำดับขั้นก่อนๆ ได้ทำให้เกิดความพึงพอใจอย่างมีประสิทธิภาพ ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงก็จะเกิดขึ้น Maslow อธิบายความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ว่าเป็นความปรารถนาในทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งบุคคลสามารถจะได้รับอย่างเหมาะสม บุคคลที่ประสบผลสำเร็จในขั้นสูงสุดนี้จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและศักยภาพของเขาและมีความปรารถนาที่จะปรับปรุงตนเอง พลังแรงขับของเขาจะกระทำพฤติกรรมตรงกับความสามารถของตน กล่าวโดยสรุปการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะบรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพ เช่น “นักดนตรีก็ต้องใช้ความสามารถทางด้านดนตรี ศิลปินก็ต้องวาดรูป กวีจะต้องเขียน โคลงกลอน ถ้าบุคคลเหล่านี้ได้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ก็เชื่อได้ว่าเขาเหล่านั้นเป็นคนที่รู้จักตนเองอย่างแท้จริง”

ประการสุดท้าย Maslow ได้สรุปว่าการไม่เข้าใจตนเองอย่างแท้จริงเกิดจากความพยายามที่ไม่ถูกต้องของการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัย เช่น การที่บุคคลสร้างความรู้สึกรู้สึกให้ผู้อื่นเกิดความพึงพอใจตนโดยพยายามหลีกเลี่ยงหรือขจัดข้อผิดพลาดต่างๆ ของตน บุคคลเช่นนี้จึงมีแนวโน้มที่จะพิทักษ์ความมั่นคงปลอดภัยของตน โดยแสดงพฤติกรรมในอดีตที่เคยประสบผลสำเร็จ แสวงหาความอบอุ่น และสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งลักษณะเช่นนี้ย่อมขัดขวางวิถีทางที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วุฒิพงษ์ เข็มลา (2556) ได้วิจัยการพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้ง 6 ด้าน 42 รายการ ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย 5 รายการ เช่น สถานประกอบการให้ความสนใจในระบบทวิภาคี 2) ด้านการดำเนินการ ประกอบด้วย 5 รายการ เช่น สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพิจารณาภาวะเทียบและแนวปฏิบัติของนักเรียนทวิภาคี 3) ด้านการจัดแผนการเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียน ตามความต้องการของสถานประกอบการ ประกอบด้วย 16 รายการ เช่น สถานประกอบการ ได้เตรียมการและวางแผนกำหนดจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนระบบทวิภาคีในแต่ละปีไว้ชัดเจน 4) ด้านการจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ประกอบด้วย 4 รายการ เช่น สถานประกอบการได้กำกับดูแลผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย 5) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย 5 รายการ เช่น สถานศึกษา ได้จัดประชุมสัมมนาแก่ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก ของสถานประกอบการ และ 6) ด้านการติดตามและการ

ประเมินผล ประกอบด้วย 7 รายการ เช่น สถานศึกษาได้มีการประสานงาน การประเมินมาตรฐาน วิชาชีพกับสถานประกอบการ

ชัยวัฒน์ พอพิน(2559) ได้วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิค เชียงใหม่ ของนักเรียนตามโครงการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาใน ครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2558 โรงเรียนหอพระ ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วม โครงการจัดการเรียนการสอนแบบทวิ ศึกษา สาขาวิชาช่างไฟฟ้า ในโครงการทั้งสิ้น 31 คน ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาในหัวข้อย่อยการเรียนทวิศึกษาทำให้ ได้ลงมือปฏิบัติงานจริง สื่อการเรียนมีความหลากหลายและน่าสนใจและด้านเหตุผลในการตัดสินใจ ในหัวข้อย่อยเมื่อเรียนจบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

อำนาจ สิทธิรักษ์(2557) ได้วิจัยศึกษาการพัฒนาของผู้เรียนระบบทวิภาคี สาขาวิชา เครื่องกล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพความพร้อม ของนักเรียน ที่เรียนระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาเครื่องกล ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการ สื่อสาร ขาดความพร้อมใน การจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านภาษาอาเซียนหรือภาษาอื่นๆในสถานศึกษา และสถานประกอบการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การติดต่อสื่อสารและเรียนรู้เพื่อเตรียมเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ด้านทักษะวิชาชีพ ขาดความพร้อมใน การเพิ่มทักษะวิชาชีพ การคิดวิเคราะห์อย่าง มีเหตุผลและมีวิธีคิดที่ถูกต้อง และด้านความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ขาดความพร้อมในความรู้ ด้านการเมือง ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน 2) ผลกระทบกับการเข้ามาของประชาคมอาเซียนมีผลต่อแรงงานอาชีวศึกษาไทย ด้านการสื่อสาร จำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษและสามารถใช้ภาษาอาเซียนได้มากกว่า 2 ภาษา ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องมีความรู้ความสามารถพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเรียนรู้ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ต้องทันสมัย ด้านทักษะวิชาชีพ ต้องมีการปรับหลักสูตรร่วมกับสถาน ประกอบการเพื่อพัฒนาทักษะที่ต้องการให้เท่าเทียมกับประชาคมอาเซียนและด้านความรู้เกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียนต้องมีความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนทุกด้านและให้นักเรียนตระหนักในเรื่อง แรงงานเสรีที่จะมีการแข่งขันจะมีผลกระทบต่อแรงงานอาชีวศึกษาไทยและ 3) แนวทางการพัฒนา นักเรียนระบบทวิภาคีสาขาวิชาเครื่องกล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อาชีวศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการสื่อสาร ให้มีการจัดฝึกอบรมพื้นฐานภาษาอาเซียน ส่งเสริมการใช้การสื่อสารภาษาในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จัดทำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานแรงงานที่จะเข้ามาแข่งขันกับแรงงานไทยในอนาคต ด้านทักษะวิชาชีพ ควรเพิ่มทักษะให้เกิดความชำนาญและให้มีคุณภาพทัดเทียมประชาคมอาเซียนและมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มทักษะวิชาชีพให้มากขึ้นและด้านความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ควรจัดอบรมให้ความรู้ประชาคมอาเซียนในด้านต่างๆที่จะมีผลต่อแรงงานอาชีวศึกษาไทย เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัชรินทร์ สีสด(2550)ได้วิจัยความต้องการของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาเห็นว่าด้านหลักสูตรมีมาตรฐานดี สามารถนำความรู้ไปสร้างสรรค์ด้านต่างๆ การจัดรูปแบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา นักศึกษาต้องการให้พัฒนาความเป็นครูอาชีวศึกษาให้มากขึ้น ต้องการเรียนรู้และฝึกทักษะ เพื่อนำไปประกอบอาชีพครูอาชีวศึกษา ต้องการให้สนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นบุคลากรด้านอาชีวศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงตามสายงาน รวมทั้งต้องการให้ได้รับการแนะนำในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการศึกษา

ชัตติยะ นุตวัตร(2552)ได้วิจัยกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจฯ และ โรงเรียนสยามบริหารธุรกิจ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจแยกเป็น ชั้นที่ 1 ความ ต้องการรับรู้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองโรงเรียน ให้ความสำคัญในการรับรู้ข้อมูลการศึกษาด้านวัฒนธรรม เรื่องเวลาเรียนที่น้อยกว่าสายสามัญ และด้านเศรษฐกิจเรื่องอาชีพที่คาดหวังในอนาคตรวมทั้ง ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าสายสามัญในระดับมาก ส่วนการรับรู้ข้อมูลจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความ คิดเห็น โดยรวมระดับน้อยที่สุดชั้นที่ 2 การค้นหาข้อมูลก่อนตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง โรงเรียน พบว่ามีการศึกษาข้อมูลด้วยตนเองระดับมากที่สุด โดยจากสื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับและ อินเทอร์เน็ต ชั้นที่ 3 การประเมินทางเลือกเป็นชั้นที่สำคัญ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้นำข้อมูลจาก การรับรู้และค้นหาข้อมูลเพื่อตัดสินใจ การประเมินทางเลือกเพื่อศึกษาต่อโดยพิจารณาจาก ประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับในการประกอบอาชีพและความถนัดของตนเองในระดับมาก และนักเรียนไม่ต้องการประกอบอาชีพตามผู้ปกครองอยู่ระดับน้อยที่สุด

ชูเกียรติ วรรณสอน(2553)ได้วิจัยการเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1.ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียน เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ ความถนัดของนักเรียน ความต้องการของนักเรียน ความสนใจ ของนักเรียน ความก้าวหน้าในอาชีพ ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีความสำคัญในระดับมาก คือ ครูแนะแนว เพื่อนสนิท บิดา มารดา ครูที่ปรึกษา ปัจจัย

ข้อมูลข่าวสารที่มีความสำคัญในระดับ มากที่สุด คือ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 2.รูปแบบการเลือกเรียน วิชาชีพของนักเรียน คือ ให้สถานศึกษารับลงทะเบียนเรียน ให้กับนักเรียน เรียนทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ ในสถานศึกษาและฝึกงานในสถานประกอบการ ให้บุคลากรของทั้งสถานศึกษาและสถานประกอบการเป็นผู้ฝึกปฏิบัติ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และมีขั้นตอนในการ ดำเนินการ คือ สำรวจความพร้อมของโรงเรียน สถานประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ และแนะแนวให้กับนักเรียน ทำแผน ตารางเรียนและปฏิทินการปฏิบัติงาน ประชุมนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรของสถานประกอบการ แต่งตั้งคณะทำงาน ซึ่งแจ้งขั้นตอนการปฏิบัติงาน รับลงทะเบียนนักเรียน ประชุม หรือสัมมนา ประเมินผลและแก้ไขปัญหา

ศิริวรรณ ไชยภักดิ์(2555)ได้วิจัยแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเลือกศึกษาต่อ ระดับอาชีวศึกษา ที่รองรับตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชาย ร้อยละ 60.14 หญิงร้อยละ 39.86 เลือกเรียนช่างอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด ร้อยละ 16.22 รองลงมาคือ ช่างไฟฟ้า ร้อยละ 13.51 ลำดับที่ สาม คือ ช่างยนต์และพาณิชยกรรม ร้อยละ 12.84 เห็นว่าแรงจูงใจด้านการ จัดการเรียนการสอน มากที่สุดร้อยละ 4.45 รองลงมาคือ แรงจูงใจด้านความถนัดและความสนใจใน อาชีพ ร้อยละ 4.21 ลำดับที่สาม คือแรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง ร้อยละ 4.10 ในส่วนของผู้ปกครอง นักเรียน เห็นว่าแรงจูงใจด้านค่าใช้จ่าย มากที่สุดร้อยละ 4.51 รองลงมาคือแรงจูงใจด้านความถนัดและ ความสนใจในอาชีพ ร้อยละ 4.24 ลำดับที่สาม คือ แรงจูงใจด้านการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 4.19

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำข้อมูลมาประยุกต์และเป็นแนวทางใน การศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพป่าซาง โดยหาข้อมูลทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านผู้บริหาร 2.ด้านครูผู้สอน 3.ด้านตัวผู้เรียน 4.ด้านอาคารเรียน 5.ด้านสื่อการเรียน การสอน จะทำให้ทราบถึงผลการจัดการเรียนการสอนและผลที่ได้สามารถนำไปพัฒนาการจัด การเรียนการสอนทวิศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพป่าซางให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมไปถึงเป็นการ ดำเนินการตามนโยบายในเรื่องการเพิ่มปริมาณผู้เรียนทางด้านสายอาชีพ

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved